

Oluf Bager og hans Efterkommere.

Af Bibliotekar K. Riedewaldt-Schøtt.

»Historien er Fortidens Spejl og Nøglen til Fremtiden«.

I inden for Historieforskningen byder Genealogien sine Dyrkere mange Glæder — naar det ikke gaar En som Amerikaneren, der betalte det genealogiske Institut 1000 Dollars for Udarbejdelse af en Stamtavle — og yderligere 2000 Dollars for at forhindre dens Offentliggørelse, da hans Oldefader nemlig viste sig at være hængt for Hestetyveri!

„Naar Kongegunst, en højt æret Stilling i Staten, Indflydelse og Anseelse, Rigdom og Overflod, en talrig og anset Efterslægt kan fortjenes at nævnes jordisk Lykke, da var saa sandt Oluf Bager en lykkelig Mand“, kunde Biskop Jens Bircherod sige om Oluf Bager. Materialet til Undersøgelse af Oluf Bagers Liv, der beviser Rigtigheden af Biskop Bircherods Udtalelse, er stort og alt behandlet til en samlet Fremstilling, dels i „Fra Fyens Fortid“, Bd. I og Bd. IV, og dels i Dr. Hallings Bog „Meine Vorfahren“, Bd. I, saa her skal kun omtales nogle genealogiske Undersøgelser over Oluf Bagers Slægt.

Oluf Bager fødtes 1521 eller 1522 her i Odense, som Søn af Købmand Niels Bager og hans Hustru, Ane Mærkwardsdatter, der var af adelig Slægt.

Af Oluf Bagers talrige Efterkommere (han havde 7 Sønner og 5 Døtre) skal her omtales den Slægt, der har sit Udgangspunkt fra Sønnen Claus, der blev Borgmester i Køge, og var en Elsker af Lærdom og lærde Folk. Claus Bagers Datter, Antonette, blev gift med Købmand Morten Wesselynh i København, hvis eneste Barn blev Oline Margrethe, som ved sit Ægteskab med Købmand Dahlmann i Flensborg blev Moder til senere Advokat Dahlmann, bosat i Haderslev. Advokatens Søn, der fødtes 1690, giftede sig med Pastor Meyers Datter i Ditmarsken, og blev senere Fuldmægtig ved den kongelige Vinkælder i Kjøbenhavn. Som 7' Led (regnet fra Oluf Bager) har vi nu deres Datter, Henriette Antonette Dahlmann, om hvem vi har fyldigere Oplysninger end om den ældre Slægt, da Optegnelserne i Familiebiblen, der er i denne Artikels Forfatters Eje, daterer sig fra 22. Marts 1750. Henriette Dahlmann blev første Gang gift med Kantor ved Frue Kirke i København Johannes Erasmus Iversen, som var den første der indførte Koncerten i Køben-

havn i Følge Oplysning i „Musikforeningens Festskrift“ 1886. Af de gamle Optegnelser i Biblen fremgaar det, at Iversen blev ført til Brudeskamlen af Prinsen af Brunswig-Bewern, og at Baron Holberg stod Fadder til den ældste Søn, Christian Henrik Iversen, der fødtes 6. August 1748 og døde 1. Marts 1827.

Efter Faderens Død 1755, blev i Efteraaret 57 den faderløse Chr. Henrik sendt til Altona for at oplæres i Boghandelen hos sin Farbroder, David Iversen. Samtidig gik han i det stedlige Gymnasium og blev allerøde 1764 — 16 Aar gl.! — betroet at forestaa Farbroderens Filial i Lübeck, som fra 1771 blev drevet under Nevøens eget Navn. Paa Rejse med sin Boglade kom Iversen ogsaa til Odense, som han stedse fandt stort Behag i, og i 1775 tog han Borgerskab i Byen som Boghandler. Efter en Bogtrykker Brandts Død købte han dennes Bogtrykkeri, som han 1779 erholdt kongelig Privilegium paa at benytte, og fra Nytaar 1780 begyndte han Udgivelsen af „Christian Iversens kongelig alene autoriserede Fyens Stifts Avis og Avertissements-Tidende“, der bestod lige til 1888.

Paa Iversens Forlag udkom Digte af Pram, Rahbek og Baggesen, og var Iversen og hans Virksomhed i det hele taget Centrum for Byens aandelige Liv. Han var den første, der væsentlig støttede H. C. Andersen i hans Barndom og Ungdom, og i hvis Hjem Digteren tilbragte sine Ferier i mange Aar. Iversens ældste Datter blev gift med Adjunkt ved Odense Latinskole Johan Henrik Trutzchler Harck, der redigerede Iversens Avis efter hans Død. Den anden Datter — to Børn, en Dreng og en Pige døde som ganske smaa — blev gift med Lændinspektør Carl Søbørg, hvoraf 10' Led opstaaer, nemlig Sønnen, eneste Barn, Christian Henrik Iversen Søbørg, gift med Petra Nicoline Brixen. 11' Led: Eneste Barn, Augusta Caroline Louise Søbørg, gift med fhv. Proprietær Johannes Møhl, af hvilket Ægteskab fremstod 12' Led, nemlig den ældste Datter, Louise Møhl, der blev gift 21. Nov. 1900 med Konsul, Kontorchef L. M. Riedewaldt-Schøtt, hvis Søn, altsaa 13' Led, er nærværende Artikels Forfatter, der nu er havnet i Slægtens gamle By.

I de Undersøgelser, der er fremkommet i „Fra Fyens Fortid“, er gengivet adskillige Breve og Aktstykker, der befinder sig i Arkiverne. I Privateje findes et ikke hidtil offentliggjort Dokument, en Kvittering udstedt af Oluf Bager, der lyder:

„Jeg Oluf Bager, Borger i Odense, kender med denne min egen Handskrift, at ærlig og forstandig Mand Per Hesselholt i Ribe haver mig fornøjet og fuldgjort to Tusinde gode Daler paa kongelig Majestæts Vegne, om hvilket Regnskab kongelig Majestæt herom ham har tilskrevet, og kvitterer jeg nu hannem for samme to Tusinde Daler og takker hannem for god Betaling at saa er i Sandhed sætter jeg mit Signete herunder. Datum Hamburg Mandagen efter Palmesøndag an. 1569“.

Originalen til det i Odense Byes Historie gengivne Portræt af Chr. Henrik Iversen er ligeledes med samt et Pendant-Maleri af hans Hustru i mit Eje.

K. R.-S.